

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 37 |

ברשת פינחס תשפ"א

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת פינחס

תחת אשר קנא לאלקי וכפר על בני ישראל.

באמר לי משם קדוש ישראל ה"ה הרב הקדוש מה"ר שלמה מקארלין זצלה"ה הי"ד, שאמר בשם המדרש, בשעה שאמר הקב"ה לאלהיו שיצטרך להיות בכל מילה שבישראל, אמר אליהו אתה ידעת שאני מקנא לשמן יתברך הנה אם יהיה הבעל ברית בעל עבירה לא אוכל לסבול להיות שם, והבטיחו ה' יתברך שיכפר להבעל ברית ואז יהיה ריקן מעבירות. והשיב עוד, אפשר יהיה המוהל בעל עבירה, הבטיחו ה' יתברך שיכפר גם לו. השיב עוד, אפשר יהיו הקהל העומדים שם בעלי עבירות, ולא אוכל לסבול, הבטיחו ה' יתברך שיכפר לכלל הקהל. כן שמעתי שיצאו הדברים מפי הקדוש הנ"ל. ונ"ל שזה מרומז בפנחס הוא אליהו תחת אשר קנא לאלקי וכפר על בני ישראל, כי הואיל ומדתו קנאה והוצרך להיות אצל כל ברית ולא יוכל לסבול, על ידי זה גורם הכפרה לישראל, כי הוצרך השי"ת להבטיחו כנ"ל.

(אגוד דפוקא להגד"ק מהרצ"א בעל בני יששכר)

עצה לחיים

כיצד משתתחין?!

סיפר לי הרב ר' חיים ליבערזאן מטשארנאביל, שקיבל מאביו הרב החסיד ר' ישעי' ז"ל, שיש לו בקבלה מהה"ק ר' שלמה מקארלין זצ"ל: שבאם באים על קבר אבותיו או על קבר של איזה צדיק, אז יעמד על פתח בית החיים ויאמר כך: "אולי הנפש של הצדיק שבאתי על קברו אין כעת בקבר, אז אני אדליק נר בעת התפלה עבור הנשמה ראשונה שתגיע לאבותיו או להצדיק, שבאתי אני פ"פ להתפלל על קברו, ואזי ימהרו הנשמות שכל אחת רצונה להקדים את חבירתה הלוהיית להצדיק מי שבא על קברו".

(שמע שלמה. בכתבי הרה"ק ר' נתן נטע ז"ל אבדי"ק קאלביצל)

מסכת חיים

תולדות חייו (לז)

כאמור, לרגל ההילולא קדישא, יתמקד המדור: בתקופת הסתלקותו, בצינונו הקדוש, ובשגב יומא דהילולא קדישא.

גזירה היא מלפני

זמן מה קודם הסתלקות רבינו, הופיע בלודמיר הרה"ק ר' ליב שרה"ס והשתכן בה. רבינו מיהר לשגר אליו את תלמידו הסב"ק הרא"ש מסטאלין בשאלה מה הוא מבקש מעירי לודמיר. לשמע השאלה ארו הרה"ק ר' לייב את מטלטליו ושם כלעומת שבא. כאשר נסתלק רבינו הובן, שמטרת בואו של ר' לייב היתה להעביר את רוע הגזירה מן העיר. אלא שרבינו לא הסכים לזאת, וכבר גמרו בלבו להיות מזבח כפרה לישראל.

ויכפר על בני ישראל

להרה"ק ר' לוי יצחק מבארדיטשוב נודע מן השמים על הגזירה שיש על רבינו, ולא רצה להסכים לכך. הודיעו לו שבאם לאו יהיה צרה על כלל ישראל, ועדיין לא הסכים. עד שהודיעו לו שלולא יבוא פורעניות על כלל ישראל כמו הגזירות שהיו בשנת ת"ח, והוכרח להסכים.

וכן מסופר כי אחרי הסתלקותו של רבינו לא רצו לגלות מזה להרה"ק ר' נחום מטשורנוביל, מחמת שהיו קשורים מאוד באהבה. ובאותם הימים סגר את עצמו ג' ימים, וממש נבדל מהעולם. וראו שידוע מפטירתו. וסיפר, כי בשבת קודם הסתלקותו שמע מהתרגול שאומר התיבות "כי כן צוה לו המלך" שכתוב במגילה, והבין על מה מרמז זה, ולא רצה להסכים. אמרו לו מן השמים שבאם לא הוא, היה נאבד הרבה מישראל חי"ו, ולא נחה דעתו, ואמר שהיה מרוצה גם לזה. אמרו לו שהיו נופלים אלפים רבבות מישראל, ולא הועיל. ואמרו לו שהיה כמעט גזירת כליה על כלל ישראל, ואז נחה דעתו. תלמידו הרה"ק ר' מרדכי מלעכוויטש היה בדרכו אל רבינו. באותה השבת, והוא עדיין על אם הדרך, שמעו אותו צועק באמצע התפילה: איך בין אפ געריסין פון רביין. (נקרעתי מהרב).

כאשר בא ללודמיר שאל את הסב"ק מסטאלין: ברודע, פאר וואס האסטו גילאזט אזא זאך, מילא איך האב נישט גיווסט, אבער דו האסט גיווסט און ביזט גיווען. ווען איך וואלט גיווען דא, וואלט איך נישט גיווען צו גילאזט. (אחי, כיצד אפשרת לאסון כזה לקרות. מילא אני, לא ידעתי, אבל אתה הרי ידעת ואף היית במקום. אילו אני הייתי כאן, לא הייתי נותן לאסון להתרחש). וענה לו כי בעת השערוריה שניתן רשות למשחית, שקל בדעתו אם מוטב שיהרגו עשרת אלפים איש, או רבינו יהיה חילוף תחתם, ובאותם הרגעים החליט רבינו הקדוש בעצמו להיות כפרה על בני ישראל, והיה מה שהיה.

ברכת שהחינו

הרב הצדיק הקדוש רבי אשר הגדול מסטאלין זצוק"ל התנהג לברך שהחינו בכ"ב תמוז הילולא רבו הקדוש רבי שלמה זצוק"ל מקארלין, באמרו שיום זה אין נחשב מהג' שבועות, ואמר בזה הלשון: אני אומר שמונת גמ-כן לישא אשה בזה היום, שכמו שמונת לישא אשה בל"ג בעומר הילולא דרשב"י, כן בזה היום, ולולא שהעולם ציייתו לי הייתי מתיר להם, אמנם העולם לא ציייתו לי, ואני בלבי יודע שמונת. בנ, הרה"ק רבי אהרן האדמו"ר הזקן מקארלין,

סיפר זאת בכ"ב תמוז בכל שנה ובירך שהחינו, וגם אדמו"ר הרה"ק ר' ירחמיאל משה זצ"ל מקאזניץ נהג אחריו לספר זאת בכל כ"ב תמוז ובירך גס"כן שהחינו, (והוסיף ואמר שבאמת יש כ"א יום לבד מיום זה), ופעם אחת היה בכ"ב תמוז אצל זקינו הרה"ק ר' אלימלך זצוק"ל מגראדזיסק, וסיפר לו זאת, ובירך הרה"ק מגראדזיסק גס"כן שהחינו, ושוב נהג כן בכל שנה. (שמע שלמה דף ה ע"א)

להיות בשבת אחים

בכתבי הרה"ק ר' מאיר ברנשטיין ז"ל הי"ד: אדמו"ר הזקן [הרה"ק ה'בית אהרן] מקארלין זצ"ל אמר לר' יעקב ארדעצער ז"ל שיראה להיות בשבת אחים ביום כ"ב תמוז, פעם אחת השכיר עצמו להיות מלמד, ולא היה לו שם עם מי לשבת, והוא היה איש חלש, והיה לו שבר ל"ע והלך רגלי לערך שלשה ק"ל עד שהגיע לאיזה כפר, ובכפר ההוא היה גס"כן חסיד אחד מלמד עם ילדים וישבו ביחד.

לשמחה זו

על ענין השמחה ביום זה מובא בכתבי הרה"ק רבי מנשה הכהן רזנפלד זצ"ל: רבינו שליט"א [מרן אדמו"ר רבי אברהם אלימלך מקארלין זע"א] אמר: הענין שאצלנו עושים הילולא ביום כ"ב תמוז ושמחים כל כך, רק זה להשריש האמונה של משיח בליבנו, שהצדיקים אמרו עליו שהוא היה משיח בן יוסף.

יום המסוגל לישועות:

במכת"ק מהרה"ק ה'בית אהרן זע"ע: "ו. ונכתב ביום ה' כ"ב תמוז ביום הילולא של הק' הצדיק מו"ה רבינו שלמה זצ"ל מקארלין, תמכתי יתדותי שבכותו יתקיימו דברים הטובים הנ"ל."

כשפגש הבית אהרן מקארלין זע"ע את חתנו הרה"ק האדמו"ר הזקן מסאדיגורא זע"ע אחרי שנשתחרר מבית האסורים ביום כ"ג תמוז, שאל אותו: "אפשר כ"ב תמוז דער טאג וואס איז מסוגל אויף ישועות?". ענה לו חתנו: געזונט און שטארק זאל זיין דער שווער, אלע פאפירן זענען שוין געווען גרייט און פאריחתמיט אין דעם גרויסן טאג כ"ב תמוז' (תרגום: כל הניירות היו מוכנים וחתומים לשחררני כבר ביום הגדול כ"ב תמוז) אלא שהשופטים פחדו מהרעש והפרסום (שכידוע שיחידו החסידים בממון רב שישחררוהו) ובקשו שנמתין עוד יום. (מפי זקני החסידים)

לבטל הגזירות

שמעתי מהרה"ק ר' יוסף מאיר זיידל ז"ל אשר היה בלודמיר על סף פרוץ המלחמה אצל האדמו"ר האמרי אמת זע"א (האמרי אמת הגיע ללודמיר למנוחה בבית אחד מחסידיו שהייתה לו אחוזה גדולה), ושם שמע כי בנו הבית ישראל ז"ל נוהג אז לצאת על קברו של הרה"ק רבי שלמה מקארלין הי"ד זצלה"ה ולהרעיש שם עולמות בפישוט דים ורגלים על הצלת כלל ישראל (לאחר זמן מלכששמעתי ממנו את הדבר, שאלתי את ר' יוסף מאיר שנית, אם יודע בבירור שהיה זה בפישוט דים ורגלים ואמר לי שכן). (שנות ביכורים להחסיד רבי ידידיה ברנסדורפר שליט"א)

עדיין ניתן להעביר שמות ולמסור
קוויטל לציין הקדוש ביום ההילולא
'ב'קו לודמיר'
22-111-30-02 - שלוחה 2

סיפור בחיים חיותו

על נכלאותיו בחיים חיותו, ועל ציונו הקדוש ש"כשעומדים על הציון הוא ממש כמו בחיים חיותו" (הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע א')

להשתטח על הקבר של משית...

יום ב' כ"ז מני"א

בשעה חצי העשירית הנני נוסע אל הציון של הצדיק מורנו הרה"ח ר' שלמה זצ"ל מקארלין.

ביה

בשעה חצי העשירית נסעתי למקום הקדוש כאמור לבקר אהלי צדיק רבי שלמה זצ"ל קארלינער. משיח בן יוסף קוראים אותו בכל הסביבה, לפי המעשה הידוע מה שאחד הקאזאקים ירה בו והמיתו, ובוזה זכה לשם גדול זה משיח בן יוסף.

...הביקור באהל הרש"ק, הזכירני ימי קדם בבקרי בהיכלי קדש הוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

אהלו של הרש"ק זצ"ל הוא חומה נמוכה ביותר כעין מערה, אך בלא טוב מבוא כי אם שמפנים להפתח יש עוד כותל של אבנים עבה ביותר, ובאמצעיתו חלל עגול ברוחב שלישית האמה, ועל ידה רואים כעין צורת הקבר, אבל אי אפשר לראות ברוח, כי מכוסה הוא בפתקאות. בהמבוא, היינו בין כותל האהל לכותל סמוך להקבר ארכו של המבוא כארכו של הקבר ורחבו כאמה, על אחד הכת(ב)ים תלוי מנורה של גר תמיד מקראסין (נפט).

שהיתי בערך ג' רבעי שעה... קהל גדול התקבצו על המקום הקדוש כחמש מאות איש אנשים ונשים, ועמדו על מקום גבוה מעט בריחוק כחמישים צעדים. בהפנותי ללכת מאהל הרש"ק וראיתי את המזוזה של עמידת האנשים ברוב הדרת קודש פעל עלי רושם גדול.

בין האנשים שעמדו, הי' ראש הקהל, ואיזה פרנסי הקהילה, ובעלי בתים נבבדים. וביצאי מבית הקברות הי' הרחוב מלא אנשים ונשים, כבד לי לשער מספרם, אבל בכל אופן יותר על אלף איש כן ירבו. נסעתי לבית מלוני.

בבואי נחתי מהתרגשותי ומעיפותי במשך שעה שלמה, ובשעה חצי השתים עשרה התחלתי לקבל אנשי עד שעה השלישית. ביצאי מבית הקברות הגדתי ברבים, כלומר אל הקהל העומד, כי העבר שלנו הוא עשיר בצדיקים גדולים, וגדולים צדיקים וכו', והעתיד שלנו הוא גם כן רואו כל בשר כי פי ה' דיבר, ורק ההוה יש בו כתמים על כן צריכים לתקן זאת בחיזוק התורה ביראת שמים..."

ר' נח לא האמין למשמע אזניו ואף לא למראה עיניו. לא קלה היתה הדרך ללודמיר. דרך ארוכה ומייגעת עשה החסיד רבי נח מלוביצקי זצ"ל (מלעכוויטש - גין ונכד לרבינו הרש"ק) עד הגיעו הנה, כאשר כל התלאות והנדודים הרבים לא נחשבו בעיניו, ובלבד שיזכה להשתטח על ציונו הקדוש של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע. ודווקא משך גברה תמיהתו יותר ויותר.

אמנם פני העיירה התחלפו זה מכבר, התושבים, חלקם בני בניהם של החסידים אשר בלודמיר, וחלקם הגדול עוד יותר- אנשים אשר אינם יודעים על מה שהיה לפניהם. אבל לראות לא פלל. הצד השווה שבכל יהודי לודמיר הנותרים, שאיש מהם לא ידע לומר לו לר' נח היכן נמצא קברו של הקדוש מקארלין. גם לאחר חקירות ודרישות נדו לו עוברי אורח בראשם, והפטירו בסגנון מוכר ואחיד: "איננו יודעים"

היתכן? תמה ר' נח. איך יתכן שצדיק קדוש כזה טמון בקרבם, ואין בני העיירה יודעים על כך מאומה?

ויפן ר' נח כה וכה, עד שמצא את שומר בית הקברות, ושאל אותו: "אולי יודעים אתם היכן הוא הציון הקדוש של רבי שלמה מקארלין זצ"ל היידי?"

"אהי, נזכר שומר בית הקברות, מתכוונים אתם למשיח בן יוסף?"

או אז, הבין ר' נח, שבני העיירה ידעו גם ידעו על ציונו הקדוש, רק שהכיניו "משיח בן יוסף" היה כה שגור על פיהם, עד שהם לא קישרו בינו ובין שמו המקורי של הרבי.

מעשה זה סיפר כ"ק אדמו"ר בעל הניתיבות שלום מסלונים זצ"ל כפי ששמע וסיפר לו ידיו- רבי נח מלוביצקי ז"ל. אולם בספר "אשרי האיש" (להרה"ח ר' אשר אורקאוויטש ז"ל) מביא סיפור זה על: "הרה"ק בעל בית אברהם מסלונים זי"ע שנסע פעם אחת בלויית הרה"ח ר' משה יהושע לעיר לודמיר, מקום מגויכ של הרה"ק רבי שלמה קארלינער זי"ע, ושאלו את בני העיר היכן מקום קברות הרש"ק וענו שלא שמעו על אדם כזה עד שאמרו משיח בן יוסף ואז ידעו להובילם לקבר משיח בן יוסף."

ומענין לענין. מן הראוי להביא את תיאורו של כ"ק אדמו"ר הר"י מלוביצקי ז"ל, כי נ"ע אשר מתאר את ציונו הקדוש של רבינו, כפי שהעלה מרגשותיו עלי יומן בעת ביקורו בלודמיר בקיץ תרצ"ב.

זרעו בחיים

מדור זכרון לצאצאי רבינו זי"ע

אדמו"רי לודמיר (ב)

שושלת אדמו"רי לודמיר: א' רבינו הקדוש מקארלין. ב' בנו, הרה"ק רבי משה מלודמיר. ג' בנו, הרה"ק רבי שלמה מלודמיר.

בנו של הרה"ק רבי שלמה [השני] מלודמיר, היה: הרה"ק רבי נחומ'טשע מלודמיר זי"ע.

שמו בישראל היה רבי מנחם נחום זי"ע ע"ש זקנו (כאמור, היה אביו רבי שלמה חתן הרה"ק רבי אהרן בהרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל) הסי"ק הרה"ק רבי מנחם נחום בעל המאור עיניים זי"ע ראש שושלת טשערנאביל. רבי נחומ'טשע. מילא את מקום אביו הק' וכהן אדמו"ר בלודמיר. בפנקס לודמיר מוכר: "הרב הנודע והמפורסם של לודמיר הרב נחומ'טשע שמלל הסביבה באו אליו עם קוויטלך ... ושנפטר לפני המלחמה". רבי נחומ'טשע היה חתנו של הרה"ק ר' מנחם מאנשי מוגליות אב"ד מאצ'יב (בהגה"ק רבי חיים מרדכי מוגליות מדובנא בעמ"ח 'שערי תשובה' על שו"ע או"ח, וחתנו של הרה"ק רבי יעקב אריה מקאולא בהרה"ק רבי מרדכי מנשכין).

בנו של רבי נחומ'טשע היה כ"ק האדמו"ר הרה"צ רבי גדליהו (להלן); (בן נוסף היה לו לרבי נחומ'טשע שאף היה כיהן באדמו"רות בלודמיר, אמנם שמו אינו ידוע לנו לע"ע, קיים חומר מסויים אודותיו ופורסם בעז"ה בקרוב).

חתנו של רבי נחומ'טשע היה הרה"ק ר' יששכר דב אייכנשטיין מחודורוב, [נינו של הרה"ק ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב]. היה לו בן הרה"ק רבי יהושע העשיל מחודורוב. חתנו של רבי ישכר דוב היה אחיינו רבי מרדכי ב"ר גדליהו מלודמיר. (להלן)

כ"ק האדמו"ר הרה"ק רבי גדליהו ב"ר נחום מלודמיר. מילא את מקום אביו הק' וכהן אדמו"ר בלודמיר. היה חתנו של הרה"ק רבי שלום אבד"ק סטריא בן הרה"ק רבי אוריילי מסאמבור זי"ע. רבי גדליהו היה מפורסם לאיש קדוש, תפילותיו היו ביקוד אש כנוסח קארלין היה מתמיד עצום שלא פסיק פומיה מגירסה, תלמיד חכם גדול שהיה בקי נפלא בד' חלקי שולחן ערוך, רבים שיחרו לפתחו להתברך בברכת קודשו להפקד בדבר ישועה ורחמים. ניהל את עדתו בבית מדרשו בעיר באריסלב שבמזרח גאליציה, שם התגוררו רבים מחסידיו חותנו זקנו רבי אורליע מסאמבור זי"ע, והם הסתופפו בצילו של ר' גדליהו. בשנת תרפ"א עקר לארה"ב וחסידיו סאמבור שבנוא יארק פתחו עבורו ביהמ"ד בבראנקס, שם הסתופפו רבים בצילו והתחממו לאורו בהם כ"ק אדמו"ר רבי ישראלטשע זצ"ל מקאסאן בארא פארק שהיה מפליג הרבה בגודל קדושתו והתמדתו בתורה. נסתלק לגנו"מ ביום כ"ד בכסלו תשי"ה. ומנויכ בבית החיים בית דוד לונג איילנד נוא יארק.

צאצאיו: (יפורטו בעז"ה בפרק הבא)

1. אדמו"ר הרה"צ רבי אורי אהרן מקאליש הי"ד;
2. אדמו"ר הרה"צ רבי משה מטשניסלב הי"ד;
3. אדמו"ר הרה"צ רבי מרדכי גוטליב, האדמו"ר מסאמבור מארה"ב;

1. אדמו"ר הרה"צ רבי אברהם יהושע העשיל גוטמן מדרוהוביטש
2. אדמו"ר הרה"צ רבי מנחם ישראל ערליך מדלטיין (מגזע הרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב)

תמונת ציון אדמו"ר רבי גדליהו מלודמיר זי"ע א'

מטופלים במסירות ובתשומת לב מיוחדת ע"י העסקנים המתנדבים למען קדשי ציון רבינו הקדוש בלודמיר.

בהתלהבות רבה התקבלה הבשורה בקרב הציבור הרחב כי ניתן לשלוח קוויטלאך שיונחו ויוקראו ע"י הציון ביום ההילולא קדישא. מאז פורסמה היחזמה הברוכה בערש"ק הקודם, מוצפת המערכת במאות וקוויטלאך לתפילה ולישועה בזכות הצדיק מן הרש"ק. ואכן בעז"ה, המערכת ערוכה היטב לקלוט את כל הבקשות ולשמר כשליחים נאמנים עבור מבקשי ברכה וישועה בצל הקודש בלודמיר. עדיין ניתן להעביר שמות ב"קו לודמיר". האט"ס געפועלט אלעס גוט

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

ואהלין באוקראינה להיפקד בדבר ישועה ורחמים. שליחי הכנסת אורחים כבר פועלים במקום ובעיצומם של ימים אלו, מוקם האוהל הענק, והאוכל הרב כבר החל בשינוע ממטבחי הכנסת אורחים אהלי צדיקים שבמזיבוח ע"י הרב ישראל מאיר גבאי. המקווה שנשכר עבור הכשרה והתאמה עבור הקהל, וכל שאר צרכי העולים

רוצה לקבל את העלון במייל?

שלח הודעה ל-

A023011122@gmail.com

המעוניין לקחת חלק בהוצאות הגדולות של הכנסת אורחים ביום ההילולא

מוזמן להתקשר לקו לודמיר 02-30-111-22 שלוחה 8

הנדיב החפץ בעילום שמו מעזי לונדון יצ"ו ליכותו וליכותו משפחתו, ושיצליח בכל מעשיו

ליכות עידן ישראל בן טויו אסתר איריס בת סוליקה וכל יוצאי הצלחה וכל הגלויים אליהם להצלחתם, ברוב נחת ושלוה